

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-182/11

Priština, 22. jun 2012. godine

U postupku

D.L.

Žalilac

Zastupan od strane

M.L.

Podnosilac zahteva

Žalbeno veće Vrhovnog suda Kosova, u sastavu Anne Kerber, predsedavajući sudija, Elka Filcheva-Ermenkova i Sylejman Nuredini, sudije, u žalbi na odluku Komisije Kosovske Agencije za imovinu KPCC/D/AR/101/2011 (spis predmeta upisan u KAI pod brojevima KPA08466, KPA08469, KPA08471 i KPA08473), od dana 23. februara 2011. godine, nakon zasedanja održanog dana 22. juna 2012. godine, donosi sledeće

PRESUDA

- 1- **Žalba uložena od strane D.L. je odbačena kao neprihvatljiva.**
- 2- **Žalilac će snositi troškove postupka određene u iznosu od € 60 (€ šezdeset) te isti trebaju biti plaćeni Kosovskom budžetu u roku od 90 (devedeset) dana od dana prijema presude ili putem prisilnog izvršenja.**

Proceduralni istorijat:

Dana 11. januara 2007. Godine, M.L., u svojstvu člana domaćinstva u njenog pokojnog svekra, je podnela nekoliko imovinskih zahteva u Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), kojima je tražila da se ona prizna kao vlasnik različitih parcele stečenih nasleđem te je potraživala ponovni posed. Ona je objasnila da su ove parcele pripadale njenom pokojnom svekru M.N.L.. Ona je navela da je imovina bila zauzeta te da gubitak datira 12. jun. 1999. godine.

U prilogu svom zahteva, ona je dostavila KAI sledeća dokumenat:

- Njen izvod iz matične knjige venčanih
- Kopiju posedovnog lista br. 38, izdat od strane Opštine Podujevo, Katastarska opština Peran, dana 3. oktobra 1997. godine.

Posedovni list br. 38 je pokazao da je M.N.L., među ostalim parcelama, bio vlasnik sledećih parcela u zahtevu:

Broj žalbe i spisa predmeta KAI	Podaci vezani za parcelu u zahtevu
GSK-KPA-A-182/11 (KPA08466)	Parcela br. 128, na mestu zvanom "Sojiste", Perane, komercijalna bez zgrada, livada III klase u površini od 73 m ²
GSK-KPA-A-183/11 (KPA08469)	Parcele br. 137 i 138, obe na mestu zvanom "Utrina", Perane, komercijalna bez zgrade, br. 137 njiva V klase u površini od 4 ha 02 ar i 79 m ² , br. 138 pašnjak III klase u površini od of 2 ha 22 ar i 14 m ²
GSK-KPA-A-184/11 (KPA08471)	Parcela br. 312, na mestu zvanom "Sojiste", Perane, komercijalna bez zgrade, pašnjak II klase u površini od 5 ar i 55 m ²
GSK-KPA-A-185/11 (KPA08473)	Parcela br. 512, na mestu zvanom "Lableske Njive – Kod D", Perane, komercijalna bez zgrade, njiva II klase u površini od 18 ar i 31m ²

KAI je prvobitno obavila obaveštenje u 2007. godini, postavljanjem znaka na parcelama na kojima se navodno nalazila imovina u predmetu. U 2010. godini, obnovljeno je obaveštenje. Ovoga puta KAI je objavila zahteve u Službenom listu KAI i raspodelila službeni list na nekoliko mesta u selu u kancelarijama institucija koje su odgovorne za katastar u postupke za zahteve o imovinskom pravu.

Posedovni list br. 38 kao i Izvod iz matične knjige rođenih podnosioca zahteva su verifikovani.

Dana 20. marta 2008. godine, KAI je kontaktirala podnosioca zahteva i zatražila od nje da dostavi izvod iz matične knjige umrlih nosioca imovinskog prava kao i ostala dokumenta, među kojima i punomoćje mogućeg naslednika imovine. Pored datog vremenskog roka od trideset dana, podnosilac zahteva nije dostavio ni jedan dokumenat. Dana 2. aprila 2009. godine, KAI je ponovo kontaktirala podnosioca zahteva i dala dodatni završni rok od trideset dana da dostavi punomoćje mogućeg naslednika imovine. Bez obzira na to, podnosilac zahteva nije dostavio nijedan dokumenat. Dana 13. decembra 2010. godine, ponovo je zatraženo od podnosioca zahteva da dostavi punomoćje mogućeg naslednika te je ista bila da će se zahtev inače odbaciti.

Dana 23. februara 2011. godine, Komisija Kosovske agencije za imovinu (KKAI) je svojom odlukom KPCC/D/AR/101/2011 odbacila zahtev. Pod brojem 33 odluke, Komisija je navela da podnosilac zahteva nije član domaćinstva nosioca imovinskog prava (član 5.2 UNMIK AN 2007/5 zamenjeno Zakonom br. 03/L-079), te da ona treba pokazati ovlašćenje kako bi delovala u ime nosioca imovinskog prava- putem valjanog punomoćja. Podnosilac zahteva, međutim, koja se složila da dostavi punomoćje dato od jednog od naslednika, nije dostavila isti dokumenat iako je nekoliko puta bila kontaktirana od strane KAI.

Odluka je uručena podnosiocu zahteva dana 26. septembra 2011. godine. Dana 24. oktobra 2011. godine, podnosilac zahteva je uložio nekoliko identičnih žalbi Vrhovnom sudu, svaka od njih za poseban zahtev, četiri od njih u vezi zahteva koji će biti odlučeni ovom presudom, dok ostala dva u vezi druge odluke KKAI.

Podnosilac zahteva sada traži da Vrhovni sud obezbedi njenom sinu, D.L., pravo na posed imovine upisane na ime M.L. koja se nalazi u katastarskoj opštini Peran.

Podnosilac zahteva navodi da je njen svekar, M.L., preminuo dana 11. decembra 1989. godine. Žalilac

izjavljuje da je njen suprug, J.L., preminuo dana 29. avgusta. Nakon smrti njenog svekra, obavljen je ostavinski postupak te je njen sin, D.L., bio proglašen za jednog od naslednika.

Među ostalom dokumentacijom ona dostavlja sledeće:

- Izvod iz matične knjige umrlih, izdat dana 27. septembra 2007. godine, od strane Republike Srbije, opština Podujevo, u Nišu, koji potvrđuje da je M.L. preminuo dana 11. decembra 1989. godine u Peranu;
- Izvod iz matične knjige umrlih izdat 1987. godine, od strane Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Opština Novi Pazar, koji potvrđuje da je J.L., sa trajnim prebivalištem u Novom Pazaru, Ul. Jovana Ristovića br. 3, preminuo dana 29. avgusta 1986. godine u Novom Pazaru.;
- Presuda II O. No. 7/93, izdata dana 11. novembra 1993. godine, od strane Opštinskog suda u Kuršumliji, odeljenja Podujevo, koja među ostalima proglašava D.L. vlasnikom 1/10 imovine M.L..

U svojoj žalbi žalilac dalje izjavljuje da bi ona sada podnela zahtev ne u njeno ime ili u ime njenog svekra, već u ime njenog sina, D.L., koji je pravni naslednik nosioca imovinskog prava, njegovog pokojnog dede, Milana Lećika. Žalilac navodi bez daljeg objašnjenja da njen sin nije bio u stanju da lično podnese zahtev u vreme kada je zahtev bio podnet. Ona je navela da je dobila ovlašćenje od njenog sina pre nego što je podnela zahtev. Kako bi podržala svoje navode, ona je dostavila Vrhovnom sudu punomoćje, koje navodi da D.L. daje ovlašćenje podnosiocu zahteva da podnese zahteve - uloži žalbe povodom odluke KKAI u predmetima KPA08466, KPA08469, KPA08471, KPA08473, KPA08476 i KPA08477 kao i u vezi čitave imovine upisane u posedovnom listu "br. 33". Podnosilac zahteva je bio ovlašćen da preuzme sve pravne radnje u ovom postupku. Punomoćje je izdato u Beogradu, te datira oktobar 2011. godine, i potpis je nečitljiv. Potpis je overen pod brojem 13318/2011 od strane Opštinskog suda u Novom Pazaru dana 10. oktobra 2011. godine.

Na osnovu člana 408.1 ZPP, Vrhovni sud je spojio predmete. Stranka/stranke, činjenice i pravna pitanja predmeta su ista, jedino su parcele različite. Spajanje ne samo da omogućava efektivnost premeta već i smanjuje troškove postupka. Predmeti GSK-KPA-A-183/11 (KPA08469), GSK-KPA-A-184/11(KPA08471) i GSK-KPA-A-185/11(KPA08473) su spojeni predmetu GSK-KPA-A-182/11 (KPA08466).

Pravno obrazloženje:

Sud primećuje da je žalba uložena od strane M.L. jedino u njenoj poziciji kao zastupnik D.L., njenog sina. Prema tome, stranka u žalbi nije M.L. već D.L..

Žalba D.L. je, međutim, neprihvatljiva na proceduralnim osnovima (član 13.3 (b) UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079).

Član 12.1 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079 predviđa sledeće: "U roku od trideset (30) dana od dana kada Kosovska agencija za imovinu obavesti strane o odluci Komisije, **strana može** [...] da podnese Vrhovnom sudu žalbu na tu odluku" (naglašavanje od strane Suda).

D.L., međutim, nije bio stranka u zahtevu u postupku pred Komisijom. Zahtev je podnet od strane njegove majke, M.L.. Ona je podržavala njen zahtev tokom čitavog postupka pred Komisijom. Čak i kada je bila kontaktirana od strane KAI i obavestena da je potrebno punomoćje, M.L. se nije složila da dostavi punomoćje dato od strane naslednika nosioca imovinskog prava, M.L., te prema tome nikada nije dostavila punomoćje. Ključna je činjenica da ona nikada nije spomenula da zastupa određenu osobu, njenog sina Dragana Lakića. Njegovo ime nije spomenuto u postupku pred KAI.

Prema tome, Komisija je pravilno zaključila da je M.L. bila jedina stranka u postupku. D.L., međutim nije bio stranka u zahtevu.

Sud ne primećuje indikacije da D.L. nije bio u stanju da učestvuje u postupku pred KAI (takođe vidi član 12.11 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079 i član 258.4 (a) ZPP). U žalbi, M.L. kao zastupnik njenog sina navodi da on nije bio u stanju da podnese zahtev. Dalje, ona nije dala razlog zašto u postupku prek KAI nije spomenula da je ona zastupala njenog sina te nije dala nijedan razlog zašto nije dostavila KAI punomoćje dato od strane njenog sina. Prema tome, Sud ne nalazi nijedan prihvatljivi razlog zbog kojeg bi D.L. imao pravo da uloži žalbu.

Još jedna odluka, kojom bi bila dozvoljena promena podnosioca zahteva/žalioca u žalbenom stepenu, bi zaobišla član 8 UNMIK AN 2007/5 zamenjeno Zakonom br. 03/L-079, na osnovu kojeg zahtevi trebaju biti podneti Izvršnom sekretarijatu tokom ili pre isteka roka od šest meseci od dana proglašenja Administrativnog naređena (proglašenje: 1. jun 2007. godine). Ako bi se dozvolila zamena podnosioca zahteva/žalioca, novi podnosilac zahteva/žalilac bi bio u poziciji kao da je

podneo blagovremeno zahtev, iako je već odavno u istekao završni rok (u ovom slučaju nije ušao u postupak 2007. godine već 2011. godine).

Troškovi postupka:

Na osnovu dodatka III, člana 8.4 administrativnog naređenja (AN) 2007/5 zamenjenog Zakonom br. 03/L-79, stranke su oslobođene plaćanja troškova u postupku pred Izvršnim sekretarijatom i Komisijom.

Međutim, isti izuzeci nisu predviđeni u postupcima pred Vrhovnim sudom. Kao posledica, standardna tarifa sudske takse je predviđena Zakonom o sudskim taksama (službeni list SAPK-3, oktobar 1987. godine) i AN 2008/02 Sudskog saveta Kosovo o Ujedinjenju sudskih taksi koji su u primeni u postupcima pred Žalbenim većem.

Prema tome, sledeće sudske takse se odnose na ovoj žalbeni postupak:

-
- - Tarifa sudske takse za ulaganje žalbe (član 10.11 AU 2008/2): 30 €
- - Tarife sudske takse za donošenje presude (član 10.21 i 10.1 AU 2008/2), uzimajući u obzir da se vrednost imovine u predmetu može razumno oceniti više od € 40.000: € 30 (polovina iznosa na osnovu 10.1, ali ne više od € 30).

Ove sudske takse će snositi žalilac pošto je izgubio slučaj. U smislu člana 46 Zakona o sudskim taksama, završni rok za plaćanje novčanih kazni za lice sa boravkom ili prebivalištem u inostranstvu ne može biti kraći od 30 dana niti duži od 90 dana. Sud odlučuje da u konkretnom slučaju, žalilac treba platiti sudske taksu u roku od 90 dana od dana prijema presude. Član 47. stav 3. predviđa da u slučaju da stranka ne plati sudske taksu u određenom vremenskom roku, ista će trebati da plati novčanu kaznu. U slučaju da stranka ne isplati sudsku taksu u određenom vremenskom roku, sprovedeće se prisilno izvršenje.

Pravni savet:

U smislu člana 13.6 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom 03/L-079, ova presuda je konačna i primenljiva i ne može biti osporena korišćenjem redovnih ili vanrednih pravnih lekova.

Anne Kerber, EULEX predsedavajući sudija

Sylejman Nuredini, sudija

Elka Filcheva-Ermenkova, EULEX sudija

Philip Drake, EULEX zapisničar